

РІВНЕНСЬКИЙ
ДЕРЖАВНИЙ
ГУМАНІТАРНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

ФАКУЛЬТЕТ
ДОКУМЕНТАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ
МЕНЕДЖМЕНТУ
ТЕХНОЛОГІЙ ТА ФІЗИКИ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МОДЕРНІЗАЦІЇ ПРОФЕСІЙНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

МАТЕРІАЛИ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ

25 квітня 2024 року

УДК: 373.5.015.311:331

А 78

Затверджено і рекомендовано до друку рішенням вченої ради факультету документальних комунікацій, менеджменту, технологій та фізики РДГУ (протокол №5 від 28 травня 2024 р.).

А Актуальні проблеми модернізації професійно-педагогічної підготовки освіти в контексті євроінтеграційних процесів: матеріали Всеукраїнської Інтернет-конференції (25.04.2024 р.) / упорядники: С.В. Лісова, Ю.В. Фещук, О.А. Герасименко, Н.В. Дупак, Н.В. Симонович, О.І. Шурин. Рівне: РДГУ, 2024. 128 с.

До збірника матеріалів увійшли доповіді Всеукраїнської Інтернет-конференції з теми “Актуальні проблеми модернізації професійно-педагогічної підготовки освіти в контексті євроінтеграційних процесів”, яка була проведена 25 квітня 2024 року на кафедрі професійної освіти, трудового навчання та технологій РДГУ спільно з працівниками Сарненського педагогічного фахового коледжу РДГУ, ВКНЗ “Володимир-Волинський ПК ім. А.Ю. Кримського”, РМЦТУМ Рівненської міської ради, Комунального закладу “РОЦНТТУМ” Рівненської обласної ради.

Матеріали можуть бути корисними науковцям, практичним працівникам, вихователям, вчителям, викладачам та студентам закладів вищої, професійної, загальної середньої та позашкільної освіти.

Схвалено кафедрою професійної освіти, трудового навчання та технологій Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 5 від 14 травня 2024 р.).

За достовірність фактів, дат, назв і т. п. відповідають автори статей.

© РДГУ, СПК,
РМЦТУМ, 2024

7. Паржницький В.В. Інноваційні педагогічні технології та шляхи впровадження їх у навчальний процес ПТНЗ. Професійно-технічна освіта: інноваційний досвід, перспективи: науково-методичний збірник / упорядник Н.І. Бугай. Вип. 1. Київ, 2005. 236 с.
8. Селізар В. М. Впровадження в навчально-виховний процес ПТНЗ інноваційних технологій. *Педагог професійної школи: методичний посібник* / за заг. ред. Т.М. Герлянд. Київ: ІПТО НАПН України, 2009. Вип. 1. С. 73-81.
9. Скакун В.О., Янцур М.С. Методика викладання загальнотехнічних і спеціальних дисциплін у закладах професійно-технічної освіти: навчальний посібник: курс лекцій: для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності «Середня освіта. Трудове навчання та технології». Переклад і наукова редакція М.С. Янцура. Рівне: РДГУ, 2020. 272 с.
10. Слатвінська О. Дидактичні засади щодо використання Case study технологій у профтехосвіті. URL: http://library.udpu.org.ua/library_files/zbirnuk_nayk_praz/2012/2012_2_38.pdf.
11. Янцур М.С. Основи теорії технологічної освіти: навчальний посібник: курс лекцій: для студентів напряму підготовки «Технологічна освіта» та спеціальності «Середня освіта. Трудове навчання та технології». Рівне: РВВ РДГУ, 2018. 508 с.

УДК 373.5.015.31:331

*Олександр Анатолійович Герасименко,
канд. істор. наук, доцент кафедри
професійної освіти, трудового навчання та технологій
Рівненського державного гуманітарного університету,
(м. Рівне, Україна)*

*Михайло Анатолійович Одинець,
здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності
014.10. Середня освіта (Трудове навчання та технології)
Рівненського державного гуманітарного університету,
(м. Рівне, Україна)*

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ РОЗВИТКУ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ В УЧНІВ 10 КЛАСІВ НА УРОКАХ З ТЕХНОЛОГІЙ ІЗ ВИКОРИСТАННЯМ ОПОРНИХ СХЕМ

Постановка проблеми. У сучасному світі, де панує динамізм та постійні зміни, проблема творчості набуває особливої ваги. Саме креативні люди, здатні генерувати нові ідеї та нестандартні рішення, стають рушійною силою прогресу в усіх сферах життя.

Питання розвитку та реалізації здібностей учнів залишається одним із найактуальніших у сучасній освіті. Незважаючи на декларовану увагу до цієї проблеми, реальна ситуація значно складніша. У багатьох школах відсутні сучасні методики та підходи, які б дозволяли учням з різними здібностями та нахилами розкрити свій потенціал.

Ми вважаємо своїм першочерговим завданням не лише давати учням знання, але й розвивати їх творчий потенціал, сприяти їх всебічному інтелектуальному зростанню. У цьому контексті уроки технології відіграють неоціненну роль. Вони не лише формують у дітей трудові та практичні навички, а й готують їх до самостійного життя у сучасному світі, де вміння працювати руками та знаходити креативні рішення стають все більш затребуваними.

Сучасна педагогічна наука стверджує, що основою всебічного розвитку особистості є активна діяльність, у процесі якої людина реалізує свої нахили, творчі здібності, самостійність та активність. Найбільш сприятливим для розвитку дитини є той вид діяльності, який створює умови для розкриття її творчого потенціалу [10].

Творча діяльність дитини – це шлях до самопізнання та гармонійного розвитку, де вона здобуває цінний досвід, що слугує фундаментом для її особистісного зростання [13].

Сучасне суспільство, що стрімко розвивається, диктує нові вимоги до особистості, роблячи актуальним дослідження проблем творчого розвитку школярів. Ця актуальність зумовлюється низкою ключових чинників: зростанням потреб у творчих ресурсах дитини, активізації творчої активності в усіх сферах, провідною роллю творчості у розвитку особистості.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідники ґрунтовно вивчили здібності людини, зосередившись на їх природі: Д. Богоявленська, В. Моляко, С. Рубінштейн, Б. Теплов, В. Шадріков; структурі та класифікації: Б. Ананьєв, В. Зінченко, Є. Ігнат'єв, Є. Коваленко, А. Ковальов, В. Крутецький, В. Кузін, О. Леонт'єв, А. Маслоу, Б. Мещеряков, К. Платонов, П. Якобсон; зв'язку зі знаннями, вміннями та навичками: Б. Ананьєв, А. Ковальов, В. М'ясищев, Б. Теплов; а також на особливостях їх формування та розвитку: Ю. Гільбух, А. Ковальов, Л. Крутченко, Н. Лінькова, К. Платонов, С. Рубінштейн, Б. Теплов, М. Янцур та ін.

Вплив схематичного унаочнення на процес навчання досліджували філософи: Арістотель, Сократ, Р. Декарт, Дж. Локк, Я. Коменський, Ж.-Ж. Руссо, Й. Песталоцці та ін.; педагоги К. Ушинський, В. Сухомлинський, А. Макаренко та ін., а також психологи Л. Виготський, Д. Богоявленський, Ю. Гільбух, П. Гальперін та ін. Значний внесок у розробку використання схем на уроках закладів загальної середньої освіти зробили Ю. Бабанський, М. Винокур, Л. Круглик, С. Кобернік, Р. Коваленко, Л. Нечипоренко, В. Онишук, О. Скуратович та ін. Системи інтенсифікації навчання з використанням схем

розробили прогресивні педагоги: М. Гузик, С. Лисенкова, М. Мірошніченко, Л. Нечипоренко, Н. Силич, В. Шаталов та ін.

Однак питання використання опорних таблиць і схем у викладанні предмету технології потребує ґрунтовного наукового вивчення та практичного впровадження. Це робить дослідження теоретичних і методичних засад розробки та використання таких опорних матеріалів актуальним завданням для сучасної педагогічної теорії та практики [12].

Постановка завдання. Проаналізувати й розкрити аспекти творчих здібностей та особливостей їх розвитку в учнів 10-х класів на уроках з технологій з використанням опорних схем.

Виклад основного матеріалу дослідження. Дисципліна «Технології» відіграє ключову роль у розвитку творчої активності учнів. Її зміст і методика орієнтовані не лише на формування практичних навичок, але й на стимулювання творчого мислення, уяви та креативності. Замість ремісничого підходу, що робить акцент на механічному виконанні завдань, курс «Трудове навчання» («Технології») пропонує: розширення можливостей для творчої ініціативи, створення сприятливих умов для саморозкриття, пошук та розвиток індивідуальних здібностей [4, с. 18].

Сучасна освіта має виходити за межі простого набуття знань, адже її мета – не лише інформувати, а й надихати учнів на саморозвиток, цікавитися новим та отримувати від цього щире задоволення. Творча діяльність, як потужний інструмент, здатна впливати на всі аспекти життя особистості. Вона не лише задовольняє потреби у самопізнанні та активній діяльності, але й спрямовує до пошуку нових знань, рішень і можливостей. Саме тому вкрай важливо стимулювати розвиток творчих здібностей учнів, адже саме вони стають ключем до їхньої успішності та самореалізації [7, с. 28].

Провідний методист у галузі трудового навчання та технологій М.С. Янцур стверджує, що здібності людини проявляються лише у певній, чітко визначеній діяльності. Вони не існують у вакуумі, а формуються та розвиваються в процесі виконання конкретних завдань. Тобто, неможливо точно визначити здібності людини, не знаючи, чим вона буде займатися. Зміна характеру та специфіки діяльності неминуче веде до зміни вимог до здібностей. Наприклад, від косаря, який працював вручну, вимагалися одні навички та фізичні якості, а від комбайнера, який керує складною технікою, – зовсім інші. Це свідчить про те, що здібності не є вродженими фіксованими характеристиками, а формуються й розвиваються впродовж життя під впливом конкретної діяльності.

М.С. Янцур пропонує власне визначення здібностей, характеризуючи їх як сукупність індивідуально-психологічних особливостей особистості, які роблять її готовою до оволодіння певними видами діяльності, успішного їх виконання та постійного вдосконалення в них [17, с. 91-92].

Поняття «здібності» стосується індивідуально-психологічних

особливостей людини, які є необхідною внутрішньою умовою для її успішної діяльності. Вони проявляються в процесі навчання, набутті певних знань, умінь та навичок [8, с. 111].

М. Варій визначає здібності, у підручнику з психології, як позитивні індивідуальні якості психіки, які проявляються в швидкості, ефективності та якості виконання відповідних дій з мінімальними витратами сил, енергії і часу [2].

Сучасна наука пропонує різноманітні підходи до визначення та класифікації видів здібностей. Найбільш комплексним і ґрунтовним, на нашу думку, є визначення, сформульоване в навчальному посібнику з основ загальної психології [14]. Згідно нього, здібності – це сукупність індивідуально-психологічних особливостей особистості, які гарантують успішність у будь-якій діяльності, роблять її опанування легким та швидким. Важливо підкреслити, що не всі особливості людини можна вважати здібностями. До цієї категорії належать лише ті, що мають прямий зв'язок з успішним виконанням певної діяльності. Окрім того, здібності – це не просто набір знань та умінь, а й потенціал, сприятливі умови для досягнення результатів у будь-якій сфері діяльності.

Вирішення проблеми розвитку творчих здібностей учнів неможливе без чіткого розуміння сутності поняття «творчість». Це поняття є досить складним та багатограним, адже його трактування залежить від низки чинників, а саме: соціальні установки та культурно-історичні умови [8, с. 111].

Деякі дослідники розглядають творчість як спосіб вирішення існуючих протиріч. Вони підкреслюють важливість як об'єктивних, зовнішніх (соціальних, матеріальних) передумов, так і суб'єктивних, особистісних (знань, умінь, навичок, творчих здібностей та задатків). Зважаючи на ці чинники, результат творчої діяльності має не лише володіти новизною, оригінальністю та особистою цінністю, а й нести в собі позитивний характер [8, с. 111].

За визначенням В. Клименка, творчість – це процес генерування нового, який об'єктивно реалізується в природі або людині. Результатами творчості стають відкриття, винаходи, нові художні образи, твори мистецтва, наукові теорії, інноваційні технології [6].

Український психолог В. Моляко, досліджуючи природу творчості з психологічної точки зору, визначає її як процес генерування нового, що є суб'єктивно новим для конкретної людини. Це підкреслює, що творчість не обов'язково має бути абсолютним новим для всього світу. Вона може бути новою для конкретної людини, її досвіду, знань та уявлень [3].

Згідно визначення В. Рогозіної, творчі здібності – це особливий вид розумових здібностей, що проявляються в умінні: виходити за рамки заданих умов та вимог, відхилятися від традиційних шаблонів мислення, генерувати оригінальні, нестандартні ідеї, знаходити практичні способи втілення цих ідей у життя [15].

Погоджуючись з думкою В. Моляко, ми вважаємо за доцільне визначити ключові методологічні принципи, які стануть орієнтиром для досліджень у сфері творчості та творчої діяльності. Від обраних принципів та їх інтерпретації значною мірою залежить подальший розвиток досліджень у цій галузі. В рамках парадигми «Творчої організації діяльності людини», де пріоритетом є пошук оригінальних та нових рішень традиційних і нововиниклих проблем і задач, ми прагнемо виділити ті з них, які вже наразі можуть органічно вписатися в цю парадигму [11].

Застосування опорних конспектів значно збільшує час активного мовлення учнів. Дослідження показують, що в середньому учень 7-11 класу впродовж 6-7 уроків у школі говорить активно лише 1,5-2 хвилини, а решту часу мовчить. Це свідчить про те, що діти йдуть до школи не для того, щоб навчатися, як часто помилково вважають їхні батьки, а щоб мовчати. Використання опорних конспектів суттєво збільшує час активного мовлення учнів, адже воно стимулює їх: відповідати на запитання, спираючись на конспект (схему), проговорювати про себе відповіді на запитання, спілкуватися в групах, ставлячи запитання однокласникам та даючи відповіді на їхні запитання.

В основі технології інтенсифікації навчання В. Шаталова лежать наступні принципи: часте і багаторазове повторення, регулярний контроль засвоєння матеріалу протягом усього навчального процесу, складний матеріал, структуроване навчання, активність та різноманітність діяльності, включення опорних елементів у процес навчання [9].

Опорні схеми, розроблені Г. Селевко, мають такі особливості: великий об'єм поданої інформації, поблочний підхід, візуалізація знань, символічна система, смислове навантаження.

Суть методу полягає в розбитті складного завдання на чіткі етапи, візуалізації цих етапів за допомогою схем та чіткому розмежуванні головних і другорядних моментів, що полегшує розуміння та виконання завдання завдяки опору на зорову пам'ять [5].

Різнманіття підручників створює проблему вибору. Деякі з них не дають чіткої картини, інші ж перевантажені зайвою інформацією. Тому найкращим джерелом знань стає власний зошит, де можна систематизувати та доповнити матеріал з різних джерел.

Опорні схеми – це динамічні висновки, які створюються учнями на очах під час пояснення нового матеріалу та фіксуються в зошитах у вигляді таблиць, карток, креслень або малюнків [1].

Опорні схеми – це чудовий інструмент для розвитку творчих здібностей учнів на уроках технологій. Їх використання дозволяє:

- Візуалізувати інформацію: схеми роблять абстрактні поняття й ідеї зрозумілішими та доступнішими для сприйняття.

- Структурувати знання: за допомогою схем учні можуть чітко бачити зв'язки між різними елементами теми, що полегшує її засвоєння.
- Стимулювати креативне мислення: схеми дають учням можливість по-новому поглянути на проблему, генерувати нові ідеї та шукати нестандартні рішення.
- Розвивати аналітичні навички: аналіз опорних схем допомагає учням виділити головне, систематизувати інформацію та робити висновки.
- Підвищити мотивацію до навчання: цікаві та динамічні опорні схеми роблять уроки цікавішими та більш захоплюючими, що підвищує мотивацію учнів до навчання.

Ось кілька прикладів використання опорних схем на уроках технологій:

- Для створення алгоритмів виконання практичних завдань: це допоможе учням чітко виконувати всі етапи роботи та не пропустити жодного важливого кроку.
- Для демонстрації принципів роботи механізмів: схеми з чіткими позначеннями деталей та їх взаємодії допоможуть учням краще зрозуміти принципи роботи різних пристроїв.
- Для порівняння різних технологій або матеріалів: схеми дозволяють наочно порівняти характеристики та особливості різних технологій або матеріалів, що полегшує вибір оптимального варіанту для виконання того чи іншого завдання.
- Для розробки проєктів: схеми можуть використовуватися для планування проєкту, визначення його цілей, етапів роботи та необхідних ресурсів.
- Для мозкового штурму: схеми можуть допомогти учням генерувати нові ідеї та шукати нестандартні рішення проблем.

Важливо зазначити, що опорні схеми не повинні бути статичними. Їх можна доповнювати, змінювати та доопрацьовувати в процесі роботи. Це робить їх ще більш гнучким та ефективним інструментом для розвитку творчих здібностей учнів.

Окрім вищезазначеного, використання опорних схем має й інші переваги:

- Вони економлять час: завдяки чіткій структурі та лаконічному викладенню інформації опорні схеми дозволяють економити час на уроці.
- Вони покращують засвоєння матеріалу: візуальне сприйняття інформації та чітка структура опорних схем сприяють кращому засвоєнню матеріалу.
- Вони розвивають пам'ять: запам'ятовування інформації, поданої у вигляді опорних схем, є більш ефективним, адже воно ґрунтується на асоціативних зв'язках.

- Вони розвивають мову: опис схем та пояснення їх змісту сприяють розвитку мовних навичок учнів.

Висновки з даного дослідження. Таким чином, використання опорних схем на уроках технологій є дієвим методом розвитку творчих здібностей учнів, який сприяє кращому засвоєнню матеріалу, підвищує мотивацію до навчання та робить уроки цікавішими та захоплюючими. Також опорні схеми забезпечують дружню роботу всього класу, дозволяють працювати на майбутні теми програми, здійснювати їхній перспективні вивчення. Час, зекономлений завдяки сконцентрованому вивченню теорії, збільшується для виконання творчих завдань.

Список використаних джерел:

1. Бакалюк В.І. Психологічний аспект новаторського застосування опорних сигналів у методиці В.Ф. Шаталова. *Упр. шк.* 2008. № 7. С. 21–25.
2. Варій М.Й. Психологія: навч. пос. [для студ. вищ. навч. закл.] [2-ге вид.]. Київ: Центр учбової літератури, 2009. 288 с.
3. Здібності, творчість, обдарованість: теорія, методика, результати досліджень / За ред. В.О. Моляко, О.Л. Музики. Житомир: Вид-во Рута, 2006. 320 с.
4. Кава Л.Г. Розвиток творчих здібностей на уроках трудового навчання. Жидачівська гімназія, 2013. 35 с.
5. Калощин В.Ф., Гоменюк Д.В., Сушенцева Л.Л. Методика Шаталова В.Ф.: сутність, здобутки, перспективи: метод. посібн. Київ: ТОВ «Журнал «Радуга»», 2008. 37 с.
6. Клименко В. Психологічна підтримка творчості учня. *Психолог.* 2002. № 46-47.
7. Кравченко Т., Коберник О. Використання інтерактивних методик на уроках трудового навчання. *Трудова підготовка в закладах освіти.* № 2, 2003. С. 28-31.
8. Курчій О.В., Цибулько Г.Я., Тютюнник А.О. Розвиток творчих здібностей учнів загальноосвітніх шкіл на уроках трудового навчання. «Молодий вчений». №5 (20). Частина 3. Травень, 2015 р. С. 110-113.
9. Мазур П. Чому у Шаталова "важких" дітей не буває? *Освіта України.* 2004. 10 серп. (№ 60/61). С. 13.
10. Мартиненко С.М., Хоружа Л.Л. Загальна педагогіка: навч. посіб. Київ: МАУП, 2002. 176 с.
11. Моляко В.О. Психологія творчості – нова парадигма дослідження конструктивної діяльності людини. *Практична психологія та соціальна робота.* 2004. №8. С.1-4.
12. Мотяшок Х. Використання опорних таблиць і схем під час навчання біології та екології в 11 класі [Текст]: Дипломна робота магістра середньої освіти: 014.05. Хмельницький: ХНУ, 2022. 93 с.

13. Моцаренко М. Дитяча творчість на уроках трудового навчання URL: <https://phm.cuspu.edu.ua/nauka/konferentsii/fizyka-tekhnologii-navchannia/97-2017/teoriia-ta-metodyka-tekhnologichnoi-osvity/1166-dytyacha-tvorchist-na-urokakh-trudovoho-navchannya.html>
14. Полозенко О.В., Омельченко Л.М., Яшник С.В., Свистун В.І., Стахневич В.І., Мартинюк І.А., Жуковська Л.М. Основи загальної психології: навч. посібник: У 2-х т. / Укл.: Полозенко О.В., Київ: НУБіП, 2009. Т. II. 257 с.
15. Рагозіна В. Теоретичний аспект проблеми творчих здібностей Творчість, духовність, гуманізм в просторі освіти: збірник доповідей науково-практичної конференції. Вінниця: «Універсум-Вінниця», 1998. С. 127-132.
16. Сухомлинський В.О. Народження громадянина. Вибр. тв. в 5 т. Київ: Рад. шк., 1977. 390 с.
17. Янцур М.С. Основи теорії технологічної освіти: навч. посібник: курс лекцій: для студентів напряму підготовки «Технологічна освіта» та спеціальності «Середня освіта. Трудове навчання та технології». Рівне: РВВ РДГУ, 2018. 508 с.

УДК [373.5.15.31:331]:373.5.091.33

*Олександр Анатолійович Герасименко,
канд. істор. наук, доцент кафедри
професійної освіти, трудового навчання та технологій
Рівненського державного гуманітарного університету,
(м. Рівне, Україна)*

*Роман Ярославович Ностер,
здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності
014.10. Середня освіта (Трудове навчання та технології)
Рівненського державного гуманітарного університету,
(м. Рівне, Україна)*

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ КРЕАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ 10-ГО КЛАСУ НА ЗАНЯТТЯХ ПРЕДМЕТУ «ТЕХНОЛОГІЇ» З ВИКОРИСТАННЯМ ТРЕНІНГОВИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ

Постановка проблеми. В епоху інформаційного буму вчитель ризикує втратити ексклюзивне володіння знаннями, адже тепер інформація доступна будь-кому, хто має підключення до інтернету. Натомість на перший план виходять так звані «м'які навички»: критичне та креативне мислення, аналітичні здібності, вміння генерувати рішення, ефективне комунікація, налагодження стосунків, попередження та конструктивне вирішення конфліктів, володіння собою та стресостійкість. Їх складно опанувати в рамках традиційного уроку, тому останнім часом дедалі популярнішими

ЗМІСТ

Івашко О.Г. Важливість графічної підготовки в сучасній професійній освіті.	3
Козяр М.М., Тимошук О.С., Парфенюк О.В. Методичне викладання графічних дисциплін в освітньому просторі Європи.	4
Неплюхіна Н.Л. Дослідницька і пошукова робота здобувачів освіти коледжу з інженерної графіки.	8
Сасюк З.К., Нечипорук К.О., Волошин В.А. Сучасні вимоги до інженерної підготовки в проектуванні деталей для верстатів з ЧПУ: перспективи моделювання.	10
Дупак Н.В. Зарубіжний досвід розвитку професійної освіти у сфері готельно-ресторанного обслуговування.	13
Лісова С.В. Вдосконалення системи професійної підготовки фахівців готельно-ресторанної справи на основі компетентнісного підходу.	19
Шурин О.І., Басюк М.П. Теоретичні засади формування предметно-перетворювальної компетентності учнів старших класів, яка формується на заняттях технологій.	24
Лісова С.В., Борисовець Т.Г. Теоретичні аспекти формування проектно-технологічної компетентності учнів старших класів на заняттях технологій з використанням методів проблемного навчання.	27
Фещук Ю.В., Волчецький М.М. Теоретичні аспекти діагностики та контролю знань учнів 11 класів на заняттях технологій засобами комп'ютерного тестування.	31
Фещук Ю.В., Делідон Ю.С. Теоретичні засади формування здоров'язбережувальної компетентності в учнів старших класів у процесі профільного навчання з використанням інноваційних педагогічних технологій.	34
Фещук Ю.В., Кватерчук Т.О. Теоретичні аспекти формування дослідницьких умінь в учнів 8-9 класів на уроках трудового навчання.	38
Фещук Ю.В., Савич С.О. Теоретичні основи формування графічних понять учнів 11 класів на уроках креслення засобами хмарних технологій.	42
Фещук Ю.В., Савченко О.С. Теоретичні основи формування вмінь комп'ютерного проектування виробів в учнів 10-11 класів на заняттях технологій з використанням програми AUTOCAD.	45
Трофімчук В.М., Трохлюк Р.В. Теоретичні основи професійної орієнтації учнів старшої школи на професії деревообробки в процесі профільного навчання.	49
Трофімчук В.М., Хильчук Ю.П. Теоретичні засади формування декоративно-ужиткових знань та вмінь в учнів старшої школи в процесі профільного навчання.	53
Фещук Ю.В., Мотринець Я.Я. Використання систем 3D-моделювання в процесі фахової підготовки студентів спеціальності 122 «Комп'ютерні науки».	57

Трофімчук В.М., Балдич А.Ф. Теоретичні підходи щодо формування технологічної компетентності учнів ЗПТО з використанням методів колективного пошуку альтернативних варіантів розв'язку.	59
Трофімчук В.М., Григорчук В.П. Теоретичні аспекти формування загальношкільних умінь старшокласників у процесі профільного навчання. .	64
Шурин О.І., Гречко В.О. Використання ігрових методів навчання на заняттях з технологій.	68
Шурин О.І., Ярмолевич Д.В. Теоретичні аспекти формування творчої особистості учнів старшої школи в процесі профільного навчання.	72
Герасименко О.А., Бірук В.П. Теоретичні аспекти розвитку конструкторсько-технологічних здібностей учнів старших класів на заняттях технологій із використанням методів практичної роботи.	76
Герасименко О.А. Реалізація та зміст дисципліни «Технології декорування деревини» для майбутніх вчителів технологій.	83
Герасименко О.А., Овдійчук В.П. Теоретичні основи формування декоративно-прикладних знань і вмінь учнів закладів професійно-технічної освіти за професією «Столяр будівельний».	89
Герасименко О.А., Одинець М.А. Теоретичні основи розвитку творчих здібностей в учнів 10 класів на уроках з технологій із використанням опорних схем.	96
Герасименко О.А., Ностер Р.Я. Теоретичні засади розвитку креативної компетентності учнів 10-го класу на заняттях предмету «Технології» з використанням тренінгових методів навчання.	103
Герасименко О.А., Корнійчук В.В. Теоретичні аспекти формування загальнокультурної компетентності в учнів старших класів на уроках технологій.	110
Лісова С.В., Сиротюк К.В. Теоретичні основи розвитку творчих здібностей учнів старших класів на заняттях технологій з використанням інтерактивних методів навчання.	117
Відомості про авторів.	125

Наукове видання

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МОДЕРНІЗАЦІЇ
ПРОФЕСІЙНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ
ОСВІТИ В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ
ПРОЦЕСІВ**

**Матеріали Всеукраїнської Інтернет-конференції
(25 квітня 2024 р.)**

Упорядники: *Світлана Валеріївна Лісова,
Юрій Вікторович Фещук,
Олександр Анатолійович Герасименко,
Надія Василівна Дупак,
Наталія Василівна Симонович,
Олена Іванівна Шурін.*

Друкується без редакційної правки

Технічний редактор: Т.К. Хильчук,
Коректор: Н.Р. Скачук.

Здано до набору 19.03.2024 р. Підписано до друку 28.05.2024 р.
Формат 60x84 1/8. Папір офсетний № 1. Гарнітура Times New Roman.
Друк різнографічний. Ум. друк. арк. 9,79. Обл. вид. арк. 4,55.

Адреса: 33028 м. Рівне, вул. Пластова, 39
Рівненський державний гуманітарний університет,
кафедра професійної освіти, трудового навчання та технологій
(тел. 0362-40-75-80; e-mail: kpotnt@rshu.edu.ua)